

ת"פ 5482/08 - מדינת ישראל נגד שלמה בקרוביץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 16-08-5482 מדינת ישראל ני' בקרוביץ

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גבריאל דניאל
נגד

הנאשם שלמה בקרוביץ
ע"י ב"כ עו"ד ערן צלניך

זכור דין

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות איומים והחזקת סיכון שלא למטרה כשרה. בהתאם להכרעת הדין, החזיק הנאשם ברכבו בסיכון, ובמהלך ייכוח על רקע שימוש בדרך, איים על המתלוון בכאן שנטל את הסיכון לידיו ונופף בה.

טעוני הצדדים

2. המאשימה טענה, כי הנאשם פגע במעשיו בערך של שלום האדם ושלות נפשו, וכן סיין את המשתמשים בדרך. העובדה שהנאשם החזיק ברכבו בסיכון בהישג יד ועשה בה שימוש לשם איום, מעידה על המסוכנות הנשകפת כתוצאה מעבירות החזקת סיכון, באירוע שעלה היה להסתויים בפגיעה בגוף. בנסיבות אלה, טענה המאשימה כי מתוך הענישה נע בין מאסר קצר ל- 12 חודשים מאסר בפועל. בעניינו של הנאשם, אשר לא קיבל אחריות על מעשיו, בהתחשב בנסיבות הרטעת הרבים, וכן תוך התחשבות בגילו של הנאשם אשר אין לחובתו כל רישום פלילי, עתרה המאשימה להטלת 6 חודשים מאסר שירותו בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

3. ב"כ הנאשם טען, כי מדובר באירוע ספונטני ולא מתוכנן, בו לא נגרם כל נזק ואף לא היה פוטנציאלי לכך, זאת בהתחשב בנסיבות שהפגין הנאשם לאורך האירוע. לטענתו, יש לתת דגש לכך שהמתלוון נהג בצורה תוקפנית ביותר ואילו הנאשם הגיב באופן מידתי על מנת להרתיע את המתלוון שהתנהגותו תרמה להתרחשות המקירה. במהלך טיעונו לעונש, טען ב"כ הנאשם כי היה על בית המשפט לשקל בנסיבות הדין את קיומה של הגנה עצמית, ולכל הפחות יש לראות בהתנהגות הנאשם כנמצאת קרוב לסיג הגנה זו. מתוך הענישה, בהתאם לעדותו, נع בין אי הרשות ועד מאסר קצר בעבודות שירות. בנסיבות של הנאשם, טען בא כוחו כי יש להורות על ביטול הרשעה, שכן נסיבותיו מקיימות את שני הקритריונים הנדרשים לכך. ביחס לפגיעה בנאשם - בין המאומץ הוא בעל תעודת לדיה מזויפת, המונעת ממנו לקבל אזהרות ודרכו ספרדי, על אף שהוא בעל תושבות ספרדיות. הרשות הנאשם תמנע

מןנו, כבעל שורשים ספרדיים, לקבל אזרחות, אשר תשיע בידי בנו לקבל אף הוא דרכון ספרדי, וכן תשיע לנאים בפעולות העסקית בספרד.

לגביו נסיבותו האישיות של הנאשם, היפנה בא כוחו לכך שמדובר בתיק פלילי יחיד כנגדו, הדגיש את שירותו הצבאי המרשימים בסירט מטכ"ל, וכן את התנדבותו בעמותה הפועלת למען ילדים הנמצאים באחריות מוסדות רוחה. ביום, הנאשם חי עם בת זוג לה שני ילדים, אחד מהם בעל צרכים מיוחדים, אשר אימצו את הנאשם כאב.

בנסיבות כוללות אלה, עתר ב"כ הנאשם להורות על ביטול הרשעתו ולהטיל עליו של"צ.

ה הנאשם טען, כי הוא חש כקורבן "למשהו الذي לגמרי שקרה בשלוש שנים". לדבריו, הוא משלם מחיר כבד מכל בחינה, כמעט ואינו מתפרק מזה כשתיים והתנצל אם גזל מזמנו של בית המשפט.

דין והכרעה

אי הרשות

4. סדר הדין מחיב את הרשות מי שנמצא כי ביצע עבירה פלילתית. סטייה מכלל זה והימנעות מהרשעה, תעשה במצבם ובמושורה, כ"חריג שבחרגים", אך "במקרים יוצא דופן" (ע"פ 8528/12 **אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל** (3.3.2013) והאסמכתאות שם). בוחינת סוגה זו דורשת את תחולתם של שני תנאים מצטברים, כפי שנקבע בהלقت תמר כתוב (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3), 337 (1997)): סוג עבירה המאפשר לוותר על הרשותה, וכן פגיעה חמורה בשיקום הנאשם עצם הרשותה. בית המשפט העליון ייחד הילך זה, לאוותם מקרים מיוחדים בהם קיימ חוסר פרופורציה קייזוני בין עוצמת פגיעה הרשותה בנאים, לבין התועלת הציבורית הכלכלית כתוצאה מהרשעה זו (רע"פ 9118/12 **אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל**, (1.1.2013) והאסמכתאות שם). עוד נקבע, כי לשם בוחנת פגיעה של הרשותה בשיקום הנאשם, עליון להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיבית בשיקומו, ולבוס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל**, (10.11.2014); רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.1.2015)).

5. בית המשפט העליון שנה והדגיש, את הצורך המשמעותי בהtagיותות בתי המשפט למלחמה חומרה ב"תרבות הסיכון", על כל גילויה, לרבות החזקת סיכון העוללה להביא לידי תוצאות קשות ואף קטלניות, ללא כל תכנון מוקדם. אין לדעת ולשער כיצד יתרפה יומו של אדם אשר ברשותו סיכון זמין, האם יחליט לעשותה בה שימוש וכיוצא. האיסור הקבוע בעבור החזקת סיכון, נועד להגן על שלום הציבור וביתחונו, ואף על ערך קדושת חי אדם. לפיכך, עמד בית המשפט על המ██וכנות הרבה והចורך בהרתעת הרבים בגין עבירה זו, תוך נקיטתה בענישה חמירה:

"לא נלאה, בהמשך לפסקי דין רבים שייצאו מתחת ידו של בית משפט זה, כולל בימים אלה ממש, להציגו בקהל רם וצלול על הצורך במאבק שיפוטי ב"תת תרבותות הסיכון", וזאת בכל גלויה - בין ה"קלים" כחזקה סיכון, ובין הקשים במיוחד, דקירות שטוףן אף מות רחמנא ליצלן"
(ע"פ 7924/05 אבו דעוף נ' מדינת ישראל פסקה ו' (11.1.2007)).

באופן דומה, אף המחוקק ראה לנכון להחמיר במידת הענישה, וקבע כי מדובר בעבירה מסווג פשע אשר העונש המרבי הקבוע בצדה הוא 5 שנות מאסר.

במקרה הנדון, בנוסף לעבירה זו, מדובר גם בעבירות איומים באמצעות סיכון, המהווה אף היא פגעה בשלומו של אדם וביבתו.

חווארת עבירת החזקה סיכון, הביאה לקביעה כי מדובר בעבירה שאינה מאפשרת הימנעות מהרשעה:

"אין צורך להזכיר במיללים באשר לחומרה שהמחוקק ובתי המשפט מייחסים לעבירה של החזקה סיכון. עצם החזקה של סיכון, היא שהופכת אותה לזמןנה ומדיניות ההחלטה להחרמה בעבירות אלה אינה מאפשרת יותר על הרשעה"
(רע"פ 529/10 אריאל שאלתיאל נ' מדינת ישראל (1.2.10) (להלן: "ענין שאלתיאל").)

בית המשפט אף חידד, כי חוותה העבירה גוברת על פגעה בנאים מסוימים:

"אמת, יתכן וכותזה מהרשעה זו תפגע דרכו המקצועית של המבוקש, אולם ראוי היה כי ישקול תוכאה זו בטרם מעשה. מנגד, עמד בית משפט זה לא פעם על האינטרס הציבורי שבמיגור התופעה בה צעירים נושאים על גופם בדבר שבשגרה סיכנים בפרט ושאר כלי משחית בכלל... סיכון זו המוחזקת בהיחבה שלא דין, הינה בבחינת האקדח שתיאר אנטון צ'קוב, הנראה במערכת הראשונה וסופה לירוט במערכת השלישית, עם כך לא ניתן להשלים"
(רע"פ 4079/10 אימן ג'בשה נ' מדינת ישראל (10) (23.8.10) (להלן: "ענין ג'בשה").)

שם ביסוס טיעונו בשאלת הרשעה, צירף בא כוח הנאשם מספר פסקי דין, בהם הסתיים ההליך ללא הרשעה, בגין עבירת החזקה סיכון. בכל המקרים שצורפו, מדובר בפסק דין שניינו בבתי משפט השлом. ההחלטה היחידה אליה הפנו פסקי דין אלה, שניתנה בבית המשפט העליון, היא במסגרת רע"פ 3446/10 אל קלים נ' מדינת ישראל (6.4.11). עיוון באותו פסק דין מעלה, כי מדובר בהחלטה תמציתית ביותר אשר התמקדה בעיקר בכרך שפסק דין של בית משפט השлом היה מנומך, לעומת החלטתו נעדרת ההנמקה של ממש של בית המשפט המחויז, ומכאן התקשה בית המשפט העליון להבין את הצורך בהთערבות בהחלטת הערכתה הראשונה, בה נקבע כי ההליך יסתהים ללא הרשעה. לעומת זאת פסק דין בודד זה, אשר הנמקתו לא נגעה בנסיבות העניין הנדון, עמד בית המשפט העליון, במקרים

רבים, על חומרת העבירה והצורך בהרשעת מבצעיה, על מנת להילחם בה: **ענין שאלתי אל; ענין ב'בשה; רע"פ 4200 אבו זnid נ' מדינת ישראל** (27.6.12); **רע"פ 1490 אבו גוש נ' מדינת ישראל** (15.7.12); **רע"פ 2609 חלב נ' מדינת ישראל** (19.8.12); **רע"פ 1949/15 אימאן תקרורי נ' מדינת ישראל** (2.4.15); **רע"פ 632/14 גטהון אדוניה נ' מדינת ישראל** (31.7.14)).

לפיכך, ובהתחשב בנסיבות המקרה, אופי הסיכון שהחזיק הנאשם ברכבו, והעובדת שעשה בה שימוש לשם איום על רקו סכשו בדרך - העבירות בהן הורשע הנאשם במקרה זה אין מאפשרות את סיום ההליך ללא הרשותו.

למעלה מהדרוש, בהתחשב בכך שסוג העבירה אינם מאפשרים היליך ללא הרשות, את'יחס בתמצית לפגיעה הרשעה בנאשם. ב"כ הנאשם טען לפגיעה הרשעה בבנו של הנאשם, החפש בקבלת דרכון ספרדי ואף בנאשם הזכוק לדרכון זה לצורך עסקיו בחו"ל העולם. המסמך שהוצג לשם ביסוס הטיעון בדבר עסקיו הנאים (טנ/3), אינו נושא כל תאריך, כך שקשה להתייחס לפעילות ביןלאומית כלשהי של הנאשם בתקופה רלוונטית. ודאי היה בידו של הנאשם לתמוך את טיעונו בראשיה כלשהו, לגבי עבודה מחוץ לארץ, הדורשת את קיומו של דרכון זר, אשר היעדרו לא פגע בעסקיו הבינלאומיים לאורך שנים. בנוסף, לא הובהר כיצד ומדוע נמנע הנאשם, ככל שאכן זכוכ היה לדרכון זר, מהגשת בקשה מתאימה החל מכניסה החוק למתן אזרחות ספרדית ליווצאי ספרד לתקופ, ועד לביצוע העבירה. באופן דומה, לא הוצאה ראייה כי הרשותה בודדת בגין העבירות בהן הורשע הנאשם, תמנע את קבלת האזרחות הספרדית, אלא הוצג מסמך ממוקד לא ברור ולפיו יש לצרף תעוזת ישר לבקשה.

לגביו הפגיעה בבנו של הנאשם, ניתן היה לצפות לראייה כלשהי, פרט לעצם טיעון ב"כ הנאשם בעל פה, כי אכן בנו של הנאשם מתגורר בספרד וזכוכ קבלת דרכון ספרדי בעיתוי הנוכחי. לצד זאת, מהמסמך שהוגש (טנ/3) עולה כי בת הזוג לשעבר של הנאשם, אם בנו, נשאת אזרחות צרפתית, כך שלא הובהר מדוע ימנע מהבן לקבל אזרחות זרה, דרכון אירופאי, באמצעות אמו.

לפיכך, אף התנאי המctrבר הנדרש, של פגעה קשה ו konkretiyת בנאשם וביסוקו" שיקומו, לא הוכח די, ואין מדובר במקרה בו מידת הפגיעה בנאשם עולה על האינטראס הציבורי שהרשעתו.

אני קובע כי הרשותה הנאשם תיוותר על כנה.

מתחם הענישה

8. חומרת העבירות, העריכים המוגנים והפגיעה בהם - פורטו לעיל. בנוסף, יש להתייחס לגורם משמעו' בעת קביעת מתחם הענישה, הוא בחינת נסיבות ביצוע העבירה, לה דרגות חמורות משתנות בנסיבות שונות (ע"פ 1127/13 **עמואל גברזגי נ' מדינת ישראל**, פסקה 25 (15.01.2014)).

אופי הסיכון בה החזיק הנאשם, מעכיז את המ██וכנות הנש��פת מביצוע עבירה זו. למעשה, מדובר בסוג של פגון אמור, אימתיוני, שאורר להבו, החד שני צדי, הוא למעלה מ-17 ס"מ. אמנם, די בצלומי הסיכון (ת/7) על מנת למוד על פוטנציאל הנזק של כל משחית זה, אך אין כמורה עיניים: המוצג שנטפס והוց בבית המשפט, הותיר את חותמו סיכון חריגה, שמסוכנותה זעקה. זאת ועוד: הנאשם החזיק בסיכון בתרור רכבו, בסמוך אליו, בין מושב הנהג לבלם היד, באופן המאפשר לו אחיזה מיידית בה, אף תוך כדי נהיגה. השימוש של החזקת הסיכון ונגישותה, עם פוטנציאל התפרצויות אירוע אלים על רקע שימוש בذرר, גבה לא פעם קורבנות.

במקרה הנדון, יש לתת משקל לחלקו של המתalon, ממנו התרשם כי אדם תקיף ותוקפני, אשר ניגש ונשר אל רכבו של הנאשם (סעיף 9 להכרעת הדין), וללא התנהגותו, לא היה הנאשם מאיים באמצעותו הסיכון. בנוסף, אני מוצא לתת משקל, בעת הרכבת פוטנציאל הסיכון, להתנהגותו של הנאשם אשר נמנע מעימות פיזי עם המתalon, נמלט מהמקום ולא חתר למגע.

לצד קטיעת פוטנציאל הנזק בשל החלטת הנאשם לנטרו מהמקום, לא ניתן להטעם בכך שבטרם עשה כן - נטל הנאשם את הסיכון לידי ואימם באמצעותו, בכך שנופף בה בעת שהמתalon בסמוך אליו, מעבר לדלת הרכב בו נהג הנאשם. ניתן רק לדמיין בנסיבות, כיצד האירוע עלול היה להסתה, לו היה נוצר מגע בין הנאשם לבין המתalon. מקרה זה ממחיש את חשיבות האיסור בחזקת סיכון, אשר נגישותה מאפשרת שימוש בה במקרים מסוימים, שימוש העולול להסתהים באסון, כפי שציין בית המשפט בדיון במקרה אחד הביאה למאות מיותר של צער ב-18:

"גם בעניינו הדגש הוא לא רק על עצם הדקירה, אלא על העובדה שמדובר היה המערער מצoid בסיכון... ואף זאת לרוע המזל, המרחק בין סיכון המצויב בכיס - לבין שליפתו, הוא קצר ביותר והותוצאות הטרגיות אינן מאחרות לבוא"

ע"פ 6508/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (13.9.2006)).

אzion עוד, כי אני מקבל את טיעון ב"כ הנאשם לפיו היה על בית המשפט להתייחס בהכרעת הדין לטענת הגנה עצמית, אשר כלל לא עלתה בסיכון ב"כ הנאשם: גרסאות הנאשם נדחו על ידי בהכרעת הדין כבלתי אמינות, דוגמת הטענה לגבי אחיזה במקטרת, או הטענה בדבר פתיחת דלת הנהג ומשיכת הנאשם על ידי המתalon. לפיקח, קשה לקבל את הטענה כי פועלות הנאשם הייתה לשם הגנה עצמית, זאת מבליל פרט יתר על המידה בשלב זה של מתן גזר הדין. כאמור, אני מבטל את חלקו של המתalon, אשר נהג באופן בלתי מקובל, גם אם, למרבה הצער, נפוץ בככישי המדינה, ואולם נתון זה הוא בעל משמעות האיוומים ולא בנווגע לעבירות החזקת הסיכון ברכב, אשר החלה זמן רב טרםפגש הנאשם במתalon.

.9. בחינת הפסיקה הנוגגת לגבי עבירת החזקת סיכון, מעלה כי ניתן להציבו על ענישה מגוננת, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו של מבצעה: החל מעונש של"צ (רע"פ 632/14 אدونיה נ' מדינת ישראל (31.7.14); דרך מאסר בעבודות שירות (עפ"ג(ת"א) 22820-12-09 38442-12-15 אימן ابو היכל נ' מדינת ישראל נ' רועי קאסר (10.3.2010), עפ"ג(י-ט) 55618-12-14 ולדימיר איונוב נ' מדינת ישראל (27.4.2015); ועד מאסר בפועל עפ"ג(ת"א)

למשך חדשים, לגבי נאים לא כל עבר פלילי, לגבים התקבל אף תסוקיר חיווי (רע"פ 9400/08),
מוועטי נ' מדינת ישראל (20.11.2008), רע"פ 2932 **מרגן נ' מדינת ישראל** (12.6.2008),
ומאסר למשך שבועות חדשים, לגבי נאים בעל עבר פלילי אשר החזיק בסיכון "יפני" סגור (עפ"ג (מרכז)
9-12-32376 מוחמד שביטה בן פחר נ' מדינת ישראל (9.2.2010)).

אמנם, ישנו מקרים שהסתינוו בראצוי שעות של"צ, ואולם הכל בעבורות אלה מחייב הטלת מאסר, כפי שציין בית המשפט המחויז בירושלים: " **ראוי להציג כי במקרים 'רגילים' העונשה בגין החזקת סיכון היא מאסר בפועל**" (ע"פ(י-מ) 35313-03-14 **טל גריינפלד נ' מדינת ישראל**, (6.7.2014)).

רמת העונשה בגין עבירות אiomים, מגונות ומשתנה, זאת בהתאם לנسبות ביצוע העבירה, אשר בעלייה מנעד רחב מאד, כל מקרה לגופו.

יש לזכור, כי רמת העונשה הנוגגת מהוואר את אחד מרכיבי שיקול הדעת בעת קביעת מתחם העונשה:

"**אין לטעות ולזרחות בין מתחם העונש ההולם לבין טווח העונשה הנוגה. מדובר ב"יצורים" שונים. מתחם העונש ההולם מגלם, כאמור, הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות העונשה הנוגה בעבירה הנדונה הוא רק אחד מהם**" (ע"פ 13/1323 רך חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (5.6.2013)).

לאחר שבדקתי את הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם, את נسبות ביצוע העבירה והפסיקה הנוגגת, זאת תוך דגש על עקרון הילימה, אני קובע כי מתחם העונשה במקרה זה נע בין מספר חודשים מאסר שיקול וירצוי בעבודות שירות, ועד לעשרה חודשים מאסר בפועל.

העונש המתאים

11. אין לזקוף לחובת הנאשם, את העובדה שבחור לנצל את זכותו הבסיסית לכפור במיחס לו ולנהל הוכחות. יחד עם זאת, עובדה זו מצבעה על הצורך בעונשה ממשית, זאת בהצטרכו לעמדת הנאשם אשר עד כה רואה בעצמו קורבן ואני מפניהם את חומרת מעשיו, לכל הפחות לגבי עבירת החזקת הסיכון שחומרתה הומחשה בנسبות מקרה זה. בנוסף, כדי שפורט לעיל בהרחבה, יש מקום להתחשב בנסיבות הרבות בגין עבירת החזקת סיכון. השילוב שבין אופי הסיכון, למיקומה בריבב והשימוש שעשה בה הנאשם במהלך סכסוך בכביש, מחייב עונשה ברורה, חדה, בעלייה בלתי מתאפשרה.

לצד הצורך בעונשה ממשנית, יש לתת משקל לנسبות האישיות של הנאשם: מדובר בגיןם בן 60, נעדר כל עבר פלילי, אשר תרם לאורך שנים לביטחון המדינה, ובמהמשך תרם לחוסנה החברתי בדרך של התנדבות למען אוכלוסייה מוחלשת. כמו כן, ביום הנאשם משמש אב ליד בעל צרכים מיוחדים, עובדה בעלייה משמעות לגבי השפעת אופי העונש, על הנאשם ועל הקרובים לו. הנתונים שיש לזקוף לזכותו של הנאשם, יושמו בעיקר בעקבות סוג העונש, ומעט בלבד לשם קביעת משכו.

לאחר ש שקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנואם את העונשים הבאים:

- .1. מאסר למשך 4 חודשים, שירוצה בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה.
- .2. מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא ירצה הנואם אלא אם יעבור תוך 3 שנים מהיום עבירה בה הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ו' אב תשע"ח, 18 ביולי 2018, במעמד הצדדים.